

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

NACRT

P R I J E D L O G

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA**

Zagreb, studeni 2014.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 119. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 i 5/14).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA ZAKONOM TREBA UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13) donesen je 2013., a stupio je na snagu 14. ožujka 2013.

Ovim Prijedlogom Zakona predlažu se izmjene i dopune Zakona o sudovima, a razlog za predlaganje izmjena i dopuna je usklađenje Zakona o sudovima sa Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 128/14).

Zakonom o područjima i sjedištima sudova nastoje se otkloniti nedostaci u postojećem ustroju sudske mreže (prevelik broj sudova, neravnomjerna radna opterećenost sudaca, dugotrajnost sudskih postupaka i zaostaci u radu, kao i neujednačenost sudske prakse te nedostatak potrebne specijalizacije i pokretljivosti sudačkog kadra), i to na način da se postojeća pravosudna mreža racionalizira. Naime, reorganizacijom se područje Republike Hrvatske dijeli na 15 pravosudnih područja, i to tako da se ustanovljava 15 županijskih sudova, 24 općinska suda, 22 prekršajna suda, 8 trgovačkih sudova i 4 upravna suda. Dana 1. travnja 2015. s radom će prestati 43 općinska suda, a 1. srpnja 2015. s radom će prestati 39 prekršajnih sudova. Sadašnji općinski i prekršajni sudovi koji prestaju s radom postat će stalne službe novoustanovljenih općinskih i prekršajnih sudova, a do tada postojeće stalne službe općinskih i prekršajnih sudova također će postati stalne službe novoustanovljenih općinskih i prekršajnih sudova.

Dakle, općinski i prekršajni sudovi ovom reorganizacijom postaju veliki sudovi kako po broju dužnosnika, službenika i namještenika, tako i po području nadležnosti. Nadalje, reorganizacijom pravosudne mreže povećava se i broj stalnih službi općinskih i prekršajnih sudova. Stoga se, kao bitna novina, ovim Prijedlogom Zakona uvodi voditelj stalne službe kao mehanizam pomoći predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave koji se odnose na dislocirane stalne službe, a na koji se način omogućava pravovremeno obavljanje poslova u sudu i učinkovitost rada suda.

Ostalim predloženim izmjenama važećeg Zakona o sudovima odredbe se također usklađuju s potrebama, ciljevima i svrhom reorganizacije sudačke mreže pa se tako, između ostaloga, omogućava brža i lakša delegacija predmeta s područja zajedničkog neposredno višeg suda, iz kojeg razloga o svakoj delegaciji predmeta više ne mora odlučivati Vrhovni sud Republike Hrvatske, a što će omogućiti brže kretanje predmeta i jednostavnije ujednačavanje radne opterećenosti sudaca.

Nadalje, radi bolje učinkovitosti sudova predsjednicima sudova naložena je obveza izrade godišnjeg programa rada koji mora sadržavati plan poslova sudske uprave, a posebno mjere i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta te očekivane rezultate rada suda. Time se omogućava i stalno praćenje rada i rezultata rada svakog suda i

predsjednika suda, čime se povećava njegova odgovornost za obavljanje poslova sudske uprave.

Veličini i broju novoustavovljenih općinskih sudova prilagođavaju se i odredbe o broju članova sudačkih vijeća koje može imati jedan općinski sud.

S obzirom da je jedan od važnijih ciljeva predložene reorganizacije pravosudnog sustava ujednačavanje sudske prakse, ovim je Prijedlogom predloženo ustanovljavanje Centra sudske prakse koji prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Centar djeluje pri Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu, Velikoj Gorici i Zagrebu. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova, a voditelja područnog centra sudske prakse imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda pri kojem Centar djeluje. Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra pobliže se uređuje Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Zbog provedbe reorganizacije pravosudnog sustava predlaže se preciziranje i dodatna razrada odredaba Zakona o sudovima koje se odnose na podnošenje godišnjeg izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Hrvatskom saboru, donošenje Okvirnih mjerila za rad sudaca i rad pravosudne inspekcije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA:

Članak 1.

U Zakonu o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13) u članku 11. stavku 1. i 2. riječi: „Vrhovnog suda Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „zajedničkog neposredno višeg suda“.

Članak 2.

U članku 15. stavku 2. iza riječi: „županija“ dodaju se riječi: „ili dijela županije“.

Članak 3.

Članak 16. mijenja se i glasi:

„(1) Sudovi obavljaju sudbenu vlast u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački, upravni i prekršajni sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda u stalnim službama i odjelima.

(3) Stalna služba i odjel iz stavka 2. ovog članka su ustrojstvene jedinice suda koje se osnivaju na području njegove nadležnosti, na kojem zbog broja stanovnika, priliva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za takvim djelovanjem suda.

(4) Sudovi iz stavka 2. ovog članka sudbenu vlast mogu obavljati i održavanjem sudbenih dana izvan sjedišta.

(5) Odluku o osnivanju i prestanku rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa.

(6) Odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana donosi ministar pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika suda.

(7) Prijedlog za donošenje odluke iz stavka 5. i 6. ovog članka mogu podnijeti predsjednik suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 4.

U članku 27. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Vrhovni sud Republike Hrvatske će radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci sa sastanka objavit će se na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. brojke: „1. i 2.“ zamjenjuju se brojkama: „1., 2. i 3.“.

Članak 5.

U članku 30. stavku 4. iza riječi: »tajnik suda« stavlja se zarez i dodaju riječi: „voditelj stalne službe“.

Članak 6.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.

(2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je izraditi prijedlog programa rada suda za sljedeću kalendarsku godinu te ga do 31. listopada tekuće godine dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa, koji na ovaj prijedlog u roku od 15 dana od dana primitka mogu dostaviti svoje primjedbe i preporuke.

(3) Predsjednik suda dužan je donijeti program rada najkasnije do 31. prosinca tekuće za sljedeću kalendarsku godinu.

(4) Program rada iz stavka 3. ovog članka mora sadržavati plan poslova sudske uprave, a posebno mjere i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta te očekivane rezultate rada suda.

(5) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave, a posebno o mjerama poduzetim radi ostvarenja programa rada suda za prethodnu godinu.

(6) Izvješće iz stavka 5. ovog članka predsjednik suda dostavlja neposredno višem sudu, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa.

(7) Program rada iz stavka 3. ovog članka i izvješće iz stavka 5. ovog članka dostavljaju se na obrascima propisanim Sudskim poslovníkom.“.

Članak 7.

U članku 34. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovlastit će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.“.

Članak 8.

Iza članka 36. dodaju se podnaslov i članak 36.a koji glase:

„1.4. Voditelj stalne službe

Članak 36.a

(1) Stalna služba može imati voditelja stalne službe.

(2) Voditelj stalne službe je sudac određen godišnjim rasporedom poslova.

(3) Voditelj stalne službe pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

(4) Voditelj stalne službe za svoj rad odgovara predsjedniku suda.“.

Članak 9.

U članku 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.“.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„(5) Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.

(6) Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu, Velikoj Gorici i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.

(7) Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Dosadašnji stavci 5., 6. i 7. postaju stavci 8., 9. i 10.

Članak 10.

U članku 45. stavku 1. iza riječi: „jednom godišnje“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „najkasnije do 30. travnja tekuće godine,“.

Članak 11.

U članku 53. stavku 3. riječi: „Općinski sud, trgovački“ zamjenjuju se riječju: „Trgovački“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako na području nadležnosti županijskog suda ima više općinskih sudova, općinski sud ne može u sudačkom vijeću imati više od četiri člana iz reda sudaca istog suda.“.

Članak 12.

U članku 79. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi prijedlog Okvirnih mjerila za rad sudaca u roku od dva mjeseca od dana upozorenja iz stavka 2. ovog članka, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog prijedloga.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Okvirna mjerila objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.“.

Članak 13.

U članku 80. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave iz članka 29. točaka 3., 4., 10., 11., 12. i 13. ovog Zakona mogu obavljati i službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika.“.

Članak 14.

Članak 86. mijenja se i glasi:

„(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.

(2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom elektroničkom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.

(3) Ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku elektroničku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca.

(4) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavkom 2. i 3. vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.

(5) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uredit će se Sudskim poslovnikom.“

Članak 15.

U članku 88. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Sucu koji uz suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske sudjeluje u programima razmjene ili bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima i uredima Europske unije ili drugim međunarodnim institucijama i tijelima, sudačka dužnost miruje za vrijeme trajanja razmjene odnosno obavljanja rada za koji je imenovan ili izabran, a najdulje do četiri godine.“.

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

U stavcima 4. i 5. brojke: „1. i 2.“ zamjenjuju se brojkama „1., 2. i 3.“.

U stavku 6. brojka: „2.“ zamjenjuje se brojkom: „3.“.

Članak 16.

U članku 116. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Pravilnik o postupku utvrđivanja sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije iz stavka 1. ovog članka donosi ministar pravosuđa.“.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 17.

(1) Pravilnik iz članka 16. ovog Zakona ministar pravosuđa donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Sudski poslovnik i Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će se s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 150/05, 16/07, 113/08, 153/09, 116/10, 27/11 i 113/11) i Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13) nastavljaju s radom do isteka mandata.

Članak 18.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. travnja 2015.

V. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBA

Članak 1.

U članku 11. stavku 1. i 2. Zakona o sudovima riječi: „Vrhovnog suda Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „zajedničkog neposredno višeg suda“. Naime, jedan od ciljeva reorganizacije pravosuđa je i postizanje ravnomjerne opterećenosti sudova. Predloženom izmjenom Zakona ovlast delegiranja spisa dodijeljena je i predsjednicima županijskih sudova za predmete općinskih sudova s područja njihove nadležnosti te predsjednicima Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske za predmete trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova, s ciljem lakšeg i bržeg postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova.

Članak 2.

Članak 15. stavak 2. Zakona o sudovima se nomotehnički usklađuje sa stavkom 1. ovog članka, budući da se županijski sudovi ustanovljavaju i za područje dijela županije.

Članak 3.

U članku 16. Zakona o sudovima određuje se pojam stalne službe i odjela izvan sjedišta suda te propisuje mogućnost održavanja sudbenih dana. Ministar pravosuđa donosi odluku o osnivanju i ukidanju stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda, kao i odluku o održavanju i prestanku održavanja sudbenih dana. Prijedlog za donošenje takvih odluka ministru pravosuđa mogu dati predsjednik suda i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Prije donošenja odluke o održavanju sudbenih dana kao i prestanku održavanja istih ministar pravosuđa zatražit će mišljenje predsjednika suda kako bi se upoznao s prijedlozima, sugestijama i potrebama organizacije rada konkretnog suda. Naime, važećim Zakonom način prestanka rada stalnih službi i odjela izvan sjedišta suda osnovanih odlukom ministra pravosuđa nije bio propisan, iako je u praksi odluku o ukidanju stalnih službi donosio ministar pravosuđa.

Članak 4.

Kako je Zakonom o područjima i sjedištima sudova uvedena novina glede drugostupanjskog sudovanja županijskih sudova, u članku 27. Zakona o sudovima dodan stavak 3. kojim se određuje da će Vrhovni sud Republike Hrvatske radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Polazeći od sadržaja stavka 2. ovog članka, stavkom 3. naglašava se jedna od obveza Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Propisuje se i da se zaključci sa sastanka objavljuju na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Izmjena navedene odredbe usmjerena je ujednačavanju sudske prakse, jednom od važnijih ciljeva reorganizacije pravosudnog sustava.

Članak 5.

U članku 30. stavku 4. Zakona o sudovima dodaju se riječi: „voditelj stalne službe“, budući da se izmjenama i dopunama ovog Zakona ustrojava institut voditelja stalne službe kao mehanizam pomoći predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave koja se odnosi na dislocirane stalne službe, a na koji se način omogućava pravovremeno obavljanje poslova u sudu i učinkovitost rada suda.

Članak 6.

U članku 33. Zakona o sudovima propisuje se dužnost predsjednika suda da izradi godišnji program rada suda za sljedeću kalendarsku godinu radi učinkovitijeg rada suda. U svrhu kontrole ostvarenja ciljeva godišnjeg programa rada predsjedniku suda nameće se i obveza podnošenja godišnjeg izvješća o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini. Naime, ustrojavanjem nove mreže sudova sudovi će postati veći kako po broju dužnosnika, službenika i namještenika, tako i po području nadležnosti, čime uloga predsjednika suda postaje značajnija, stoga se ovim izmjenama želi pojačati njegova odgovornost.

Članak 7.

U članku 34. stavku 1. Zakona o sudovima određuje se da ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovlastit će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan. Time je ova odredba usklađena s odredbom Zakona o Državnom sudbenom vijeću koja propisuje tko može biti imenovan za predsjednika suda.

Članak 8.

Iza članka 36. Zakona o sudovima dodan je članak 36.a kojim se uvodi i propisuje institut voditelja stalne službe. Zbog dislociranosti stalnih službi i velikog broja zaposlenih potrebno je omogućiti predsjedniku suda da zbog bolje organizacije rada može odrediti voditelja stalne službe te mu povjeriti obavljanje dijela poslova sudske uprave.

Članak 9.

S obzirom da je jedan od važnijih ciljeva predstojeće reorganizacije pravosudnog sustava ujednačavanje sudske prakse, ovim je Prijedlogom u članku 43. stavku 1. Zakona o sudovima predloženo ustanovljavanje Centra sudske prakse. U dodanim stavcima 5. i 6. predlaže se propisati da Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj i praksu sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe i Europske unije. Centar sudske prakse djeluje pri Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu, Velikoj Gorici i Zagrebu. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova, a voditelja područnog centra sudske prakse imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda pri kojem Centar djeluje. Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U preostalom dijelu članak je nomotehnički usklađen s drugim odredbama važećeg Zakona o sudovima.

Članak 10.

Obveza predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske da podnese godišnje izvješće o stanju sudbene vlasti iz članka 45. stavka 1. dopunjuje se i precizira određivanjem roka za podnošenje izvješća, i to najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 11.

Izmjenama i dopunama članka 53. stavaka 3. i 4. broj članova sudačkog vijeća kojeg može imati općinski sud usklađen je s potrebama reorganizacije sudačke mreže. Naime, predstojećom reorganizacijom na području Republike Hrvatske smanjuje se ukupan broj općinskih sudova. Novoustavnovljeni općinski sudovi postaju veći i po području nadležnosti i po broju sudaca. Budući da će se prema Zakonu o područjima i sjedištima sudova na području jednog županijskog suda nalaziti četiri općinska suda, na području jednog županijskog suda tri općinska suda, a na području četiri županijska suda po dva općinska suda, bilo je potrebno za općinske sudove koji se nalaze na području istog županijskog suda povećati broj sudaca kojeg može imati jedan općinski sud u sudačkom vijeću s tri na četiri suca.

Članak 12.

Ovim člankom mijenja se članak 79. stavak 3. te se određuje da ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne dostavi prijedlog Okvirnih mjerila za rad sudaca u roku od dva mjeseca od dana upozorenja iz stavka 2. ovog članka, ministar pravosuđa donijet će Okvirna mjerila za rad sudaca i bez tog prijedloga. Ujedno se iza stavka 3. dodaje stavak 4. kojim se određuje da se Okvirna mjerila objavljuju na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa. Navedene izmjene predlažu se kako bi postupak donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca bio učinkovitiji i transparentniji.

Članak 13.

Ovim je člankom izmijenjen članak 80. stavak 3., i to na način da se predlaže širi opseg poslova sudske uprave, nadzor kojih poslova su ovlašteni obavljati službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika. Naime, pored poslova nadzora nad financijsko-materijalnim poslovanjem suda koje propisuje odredba važećeg stavka 3. ovog članka, predlaže se da nadzorne ovlasti službenika obuhvaćaju i poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika, poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima, poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava, poslove praćenja naplate sudskih pristojbi te stručne poslove u vezi s ostvarivanjem prava i dužnosti službenika i namještenika u sudu. Ovim se odredbama nastoji povećati učinkovitost rada pravosudne inspekcije u budućoj mreži sudova.

Članak 14.

Ovim su člankom odredbe važećeg članka 86. Zakona o sudovima nomotehnički dorađene te je preciziran njihov izričaj. Tako se određuje da se poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu. Zatim se određuje da se u sudovima predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom elektroničkom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma, a ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku elektroničku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka slijedeći abecedni red prezimena sudaca. Nadalje, određuje se da se prilikom dodjele predmeta na navedeni način vodi računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta. Postupak dodjele predmeta u rad sucima detaljnije će se urediti Sudskim poslovníkom.

Članak 15.

U članku 88. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. kojim se propisuje da sucu koji uz suglasnost ministra pravosuđa i predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske sudjeluje u programima razmjene ili bude imenovan ili izabran za rad u institucijama, agencijama, tijelima i uredima Europske unije ili drugim međunarodnim institucijama i tijelima, sudačka

dužnost miruje za vrijeme trajanja razmjene odnosno obavljanja rada za koji je imenovan ili izabran, a najdulje do četiri godine.

Članak 16.

Ovim se člankom ministru pravosuđa daje ovlast na donošenje pravilnika kojim će se propisati postupak utvrđenja sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja osoba, imovine i objekata sudova te održavanja reda u sudu, kao i izbor članova i način rada zdravstvene komisije koja će utvrđivati navedenu sposobnost.

Članak 17.

Ovim se člankom propisuje da će ministar pravosuđa pravilnik iz članka 16. ovog Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona te da će se Sudski poslovnik i Poslovnik Vrhovnog suda Repulike Hrvatske uskladiti s ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu. Također se propisuje da sudačka vijeća osnovana prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 150/05, 16/07, 113/08, 153/09, 116/10, 27/11 i 113/11) i Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13) nastavljaju s radom do isteka svog mandata. Iako Zakon o područjima i sjedištima sudova ustanovljava nove sudove, već osnovana sudačka vijeća nastavit će s radom do isteka svog mandata kako bi se osigurao kontinuitet njihovog rada.

Članak 18.

Člankom 18. propisuje se dan stupanja na snagu ovog Zakona, a usklađen je s danom stupanja na snagu Zakona o područjima i sjedištima sudova.

VI. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 11.

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će odrediti da u pojedinoj vrsti predmeta postupa drugi stvarno i mjesno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu stvarno i mjesno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku, zbog postizanja ravnomjerne opterećenosti sudova ili zbog promjena u stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova.

(2) Prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovog članka mogu dati predsjednik suda i ministar pravosuđa. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rješenjem koji se predmeti ustupaju na suđenje drugom stvarno i mjesno nadležnom sudu.

(3) Sud prvog stupnja kojem je predmet ustupljen o tome će obavijestiti stranke, odnosno njihove punomoćnike ili zastupnike uz prvo pismeno koje im bude upućeno.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka strankama i njihovim punomoćnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza. Odvjetnicima pripada pravo na naknadu troškova javnog prijevoza i pravo na naknadu troškova za izbjivanje iz pisarnice za vrijeme putovanja određeni Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ako putovanje do drugog suda i natrag do mjesta ureda traje duže od tri sata.

(5) Naknada troškova iz stavka 4. ovoga članka isplatit će se na teret državnog proračuna, u dijelu u kojem su ti troškovi veći od onih koje bi stranke imale da se postupak vodi pred mjesno nadležnim sudom.

(6) Odluka o troškovima iz ovoga članka donijet će se zajedno s odlukom o troškovima postupka.

Članak 15.

(1) Općinski i prekršajni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja.

(2) Županijski, trgovački i upravni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija.

(3) Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu.

(4) Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

Članak 16.

(1) Sudovi sude u svom sjedištu.

(2) Općinski, županijski, trgovački, upravni i prekršajni sudovi mogu iznimno obavljati sudbenu vlast i izvan sjedišta suda, u određene sudbene dane ili osnivanjem stalnih službi ili odjela.

(3) Odluku o održavanju sudbenih dana donosi ministar pravosuđa.

(4) Odluku o osnivanju stalnih službi ili odjela izvan sjedišta suda donosi ministar pravosuđa.

Članak 27.

(1) Viši sud dužan je nižem sudu ukazati na nedostatke koje je uočio prigodom odlučivanja o pravnom lijeku ili na drugi način.

(2) Viši sud može tražiti od nižeg suda podatke u svezi s primjenom zakona, problemima koji se javljaju u suđenju, praćenju i proučavanju sudske prakse te druge podatke, a može izvršiti i neposredan nadzor nad radom tog suda i pojedinih sudaca, kao i organizirati zajedničke sastanke radi razmatranja navedenih pitanja.

(3) Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.

Članak 30.

- (1) Predsjednik suda je sudac koji uz sudačku dužnost obavlja i poslove sudske uprave sukladno zakonu i Sudskom poslovniku.
- (2) U sudovima s više od 20 sudaca predsjednik suda može obavljati samo poslove sudske uprave.
- (3) Predsjednika suda u slučaju spriječenosti ili odsutnosti u obavljanju poslova sudske uprave zamjenjuje sudac određen godišnjim rasporedom poslova (zamjenik predsjednika suda).
- (4) Predsjedniku suda u poslovima sudske uprave pomažu zamjenik, ravnatelj sudske uprave, predsjednici odjela, tajnik suda ili službenik kojeg odredi predsjednik suda.
- (5) Predsjednik neposredno višeg suda je više tijelo sudske uprave. Najviše tijelo sudske uprave je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 33.

- (1) Predsjednik suda odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u sudu.
- (2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu, podnijeti izvješće neposredno višem sudu, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa o obavljenim poslovima sudske uprave, mjerama i aktivnostima poduzetim za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, a posebno o mjerama poduzetim radi ostvarenja svog programa rada.

Članak 34.

- (1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa ovlastit će suca tog ili višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik ne bude imenovan.
- (2) Kada predsjednici sudova prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja sudova, ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme, koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda.
- (3) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovlastit će suca suda istog ili višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

Članak 43.

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se Kazneni odjel i Građanski odjel, ustanovljuju se službe za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima, služba za praćenje i proučavanje prakse sudova koji odlučuju na razini Vijeća Europe ili Europske unije, Ured predsjednika, odjel ili služba za informatiku te jedinice stručnih i pomoćno-tehničkih službi.
- (2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.

(3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

(4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.

(5) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.

(6) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

(7) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovnikom, sukladno zakonu. Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 45.

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini.

(2) U godišnjem izvješću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može upozoriti na stanje i djelovanje sudbene vlasti, organizacijske probleme u sudovima i nedostatke u zakonodavstvu te dati prijedloge za unaprjeđenje rada sudova.

(3) Nakon iznesenog izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Hrvatski sabor će, ako ocijeni potrebnim, zauzeti stajališta u svezi sa stanjem sudbene vlasti.

(4) Prilikom zauzimanja stajališta Hrvatski sabor neće raspravljati niti zauzimati stajališta o stanju pojedinih sudskih predmeta ili o radu pojedinih sudaca niti će na drugi način dovoditi u pitanje samostalnost i neovisnost sudaca i sudbene vlasti.

Članak 53.

(1) Članove sudačkog vijeća iz reda sudaca županijskog suda biraju suci županijskog suda, a članove sudačkog vijeća iz reda sudaca općinskih sudova suci općinskih sudova s područja županijskog suda.

(2) Članove sudačkog vijeća trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova iz reda sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske biraju suci tih sudova, a članove iz reda sudaca trgovačkih, upravnih i prekršajnih sudova suci tih sudova.

(3) Općinski sud, trgovački sud, upravni sud i prekršajni sud ne mogu u sudačkom vijeću imati više od tri člana iz reda sudaca istog suda.

Članak 79.

(1) Okvirna mjerila za rad sudaca propisuje ministar pravosuđa na prijedlog Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Ministar pravosuđa upozorit će Opću sjednicu Vrhovnog suda Republike Hrvatske na potrebu donošenja Okvirnih mjerila za rad sudaca te njihovih izmjena ili dopuna kada to nalažu izmjene propisa ili provedba drugih mjera iz ovlasti Ministarstva pravosuđa.

(3) Ako Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne postupi po upozorenju ministra pravosuđa, predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je ministra pravosuđa izvijestiti o razlozima u roku od 30 dana.

Članak 80.

(1) Poslove nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.

(2) Poslove pravosudnog inspektora mogu obavljati osobe koje ispunjavaju uvjete za suca županijskog suda.

(3) Nadzor nad materijalnim i financijskim poslovanjem sudova obavljaju viši stručni savjetnici i stručni savjetnici Ministarstva pravosuđa.

Članak 86.

(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.

(2) U sudovima u kojima nisu ustrojeni sudski odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena sudaca, tako da svaki sudac dobije iz svakog upisnika po jedan predmet sve dok se svi predmeti ne rasporede.

(3) U sudovima u kojima su ustrojeni sudski odjeli predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena sudaca u odjelu.

(4) Sudskim vijećima sudova drugog i trećeg stupnja predmeti se raspoređuju po abecednom redu prezimena predsjednika vijeća. Predsjednik sudskog vijeća raspoređuje predmete u rad članovima vijeća po abecednom redu njihovih prezimena.

(5) Prilikom rasporeda predmeta vodit će se računa o ravnomjernom rasporedu predmeta te vrsti i složenosti predmeta.

(6) U sudovima u kojima je u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se u rad sucima raspoređuju nasumično.

Članak 88.

(1) Ako sudac bude imenovan za ministra pravosuđa, zamjenika ministra ili pomoćnika ministra u Ministarstvu pravosuđa, suca Ustavnog suda Republike Hrvatske ili na prijedlog Vlade Republike Hrvatske bude imenovan za suca međunarodnog suda ili na neku drugu dužnost u međunarodnim sudovima, međunarodnim misijama ili organizacijama, sudačka dužnost mu miruje dok obnaša dužnost na koju je imenovan.

(2) Sudac uz svoj pristanak može biti raspoređen i na druge poslove u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće na vrijeme do četiri godine. Za vrijeme na koje je sudac raspoređen u Ministarstvo pravosuđa, Pravosudnu akademiju i Državno sudbeno vijeće sudačka dužnost mu miruje.

(3) Sucu se vrijeme provedeno na poslovima iz stavaka 1. i 2. ovog članka priznaje kao vrijeme provedeno u obavljanju sudačke dužnosti.

(4) U slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sudac ima pravo na plaću koja je za njega povoljnija.

(5) Rješenje o rasporedu suca prema stavku 2. ovoga članka donosi ministar pravosuđa uz suglasnost predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 116.

(1) Sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuđa. Službenik pravosudne policije koji je odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava plaću i druga prava iz službeničkog odnosa do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.

(2) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

